

Η ΣΥΝΔΕΣΗ ΤΟΥ ΣΥΓΧΡΟΝΟΥ ΘΕΑΤΡΟΥ
ΣΤΗΝ ΑΝΑΜΟΡΦΩΣΗ ΤΩΝ ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ ΑΧΡΑΚΤΗΡΩΝ
(ΣΕΜΙΝΑΡΙΟ ΘΕΑΤΡΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ)
Πέμπτη 30 Ιανουαρίου 2020
Διδάσκων: κ. Δημήτρης Κοντοδήμος

Αναφορά στον Στανισλάβσκι και η δόμηση των χαχρακτήρων μέσα στο Θέατρο

Η ανάγκη της εξέλιξης του θεάτρου επέβαλε στον θεατρικό χώρο τον ρόλο του σκηνοθέτη, δηλαδή του ανθρώπου που θα οργανώσει το σύνολο των ηθοποιών και παράλληλα θα επιμεληθεί τη διαμόρφωση των σκηνικών και της μουσικής, ούτως ώστε το θεατρικό κείμενο να αποδοθεί με τον καλύτερο δυνατό τρόπο και να περάσει στο κοινό τα μηνύματα του συγγραφέα. Η γέννηση του ψυχολογικού δράματος, με τους βαθείς προβληματισμούς που αντικατοπτρίζουν την ψυχοσύνθεση των ανθρώπων, δεν μπορούσε να είναι ανεξέλεγκτη στη σκηνή χωρίς το πρόσωπο-συντονιστή.

Ο Στανισλάβσκι υπήρξε ο πρώτος άνθρωπος που αυτοανακηρύχθηκε σκηνοθέτης, βασισμένος στις μελέτες του των αρχαίων τραγωδών, οι οποίοι οικειοποιούνταν στα έργα τους τον ρόλο του συντονιστή και του οργανωτή, υπό ευκολότερες βεβαίως συνθήκες.

Ο ηθοποιός, πλέον, με το σύστημα του Στανισλάβσκι, εντάσσει όλη την ιδιοσυγκρασία του μέσα στον προκείμενο ρόλο που του δίνεται, θέλοντας να έχει την καλύτερη μετάδοση και υποκριτική επάνω στη σκηνή.

Το σύστημά του υποχρέωνε σε μια οδυνηρή διεργασία τους ηθοποιούς, οι οποίοι, αναπτύσσοντας τις διάφορες πτυχές των ρόλων, ουσιαστικά μετουσίωναν την προσωπικότητά τους σε μια διαφορετική ταυτότητα, που στηριζόταν σε νέα δεδομένα και επηρέαζε την καθημερινότητά τους. Αυτό είχε ως συνέπεια, αντί η τέχνη του θεάτρου να συνεπικουρεί στην κάθαρση του ηθοποιού, αντίθετα, να τον οδηγεί σε πνευματική και ψυχολογική νοσηρότητα.

Η μέθοδος Στανισλάβσκι είχε μια φοβερή απήχηση στο θεατρικό κοινό, αφού, με τη δυναμική που ανέπτυξε στην υποκριτική τέχνη των λειτουργών του, επέφερε τη μέθεξη του κοινού κατά τρόπο τέτοιο, ώστε ο θεατής κυριολεκτικά να εντάσσεται στη θεατρική πράξη. Η επίπτωση, όμως, στην ψυχολογία των ηθοποιών προκάλεσε ουσιαστική ρήξη στο σύστημά του. Έπρεπε να βρεθεί μια χρυσή τομή, ούτως ώστε να αναδομούνται οι χαρακτήρες των θεατρικών έργων μέσω αυτής της πολύτιμης δυναμικής, αλλά ταυτόχρονα να προστατεύονται οι συντελεστές (ηθοποιοί) της κάθε παράστασης.

Η λύση δόθηκε από τον σκηνοθέτη Ευγένιο Βαχτάνγκοφ, ο οποίος, διατηρώντας τις βασικές αρχές του συστήματος Στανισλάβσκι και εξελίσσοντάς τις, δημιούργησε τις κατάλληλες εκείνες ασφαλιστικές δικλίδες για τους ηθοποιούς, ώστε να μη χρειάζεται να χαλκεύουν ή να αποποιούνται την προσωπικότητά τους - η οποία, άλλωστε, για τον καθένα μας αποτελεί ελεύθερη επιλογή-, αλλά ωστόσο να αποδίδουν στο μέγιστο τις πτυχές των χαρακτήρων κάθε έργου δίχως έκπτωση στο ταλέντο και στις υποκριτικές τους δεξιότητες.

Η εξειγμένη μέθοδος Στανισλάβσκι θεσμοθέτησε βάσεις για την μετέπειτα πορεία του θεάτρου αλλά και δρόμους για την ψυχολογική υποστήριξη των ανθρώπων.